Lietas Nr. C28271715
Lietas arhīva Nr. C-0782-16/2

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā
2016.gada 14.martā

Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesa
tiesnese Gunta Sokolova
ar tiesas sēdes sekretāri Irinu Rozenšteini,
piedaloties prasītājas pārstāvim /pers. A/ un atbildētājas pārstāvei /pers. B/,
izskatot atklātā tiesas sēdē civillietu Swedbank &C Insurance AS maza apmēra prasībā pret SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" par zaudējumu piedziņu,

k o n s t a t ē j a :

Swedbank &C Insurance AS cēla tiesā maza apmēra prasību pret SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" par zaudējumu kaitējuma piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2012.gada 16.maijā prasītāja apdrošināja /pers. C/ (tālāk tekstā arī- apdrošinātā persona) nekustamo īpašumu – dzīvokli /adrese A/.

2012.gada decembrī prasītāja saņēma iesniegumu par apdrošināšanas gadījuma kompensēšanu sakarā ar noliešanu sakarā ar lietus ūdens kanalizācijas caurules plīsumu mājas bēniņos.

Prasītāja izmaksāja apdrošinātajai personai 1097,28 *euro*.

Prasītāja norāda, ka dzīvoklis applūda tāpēc, ka atbildētāja nav veikusi lietus ūdens kanalizācijas sistēmas apsekošanu un vizuālo pārbaudi, nepārbaudot ūdensnoteku tehnisko stāvokli, kā ari neveicot to tehnisko apkopi un nepieciešamības gadījumā-remontu, līdz ar ko nav nodrošinājusi kopīpašuma pienācīgu uzturēšanu un apsaimiekošanu. Norāda, ka atbildētāja nav ievērojusi Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta a) un c) apakšpunktus, Ministru kabineta noteikumu Nr.907 "Dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošanas, tehniskās apkopes un kārtējā remonta noteikumi" 6.punktu, 11.3.5. un 14.punktu

Pamatojoties uz Civillikuma 1756., 1765., 1770., 1773., 1775.un 1779.pantu, prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas zaudējumus 1097,28 *euro*.

Atbildētāja ir sniegusi paskaidrojumus par prasību, kur norāda, ka prasību neatzīst. Norāda, ka nepastāv zaudējumu atlīdzināšanas pamats- nav konstatēta atbildētājas prettiesiska darbība vai bezdarbība. Pretēji prasībā norādītajam atbildētāja apgalvo, ka ir veikusi lietus ūdens kanalizācijas sistēmas apsekošanu 2012.gada 17.decembrī, kuras laikā trūkumi netika konstatēti. Dzīvojamā māja ir būvēta 1982.gadā un atbilstoši Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajām prasībām" 1.7.5.punktu minētās caurules kalpošanas laiks ir 70 gadi, kas nav iestājies. Norāda uz lielo ūdens pieplūdumu, kādēļ radās plīsums. Tāpat norāda, ka atbildētājas aktā konstatēts, ka applūdusi ir gaiteņa grīda, griestu bojājumi nav fiksēti, bet prasītājas aktā ir norādīti arī griestu bojājumi, tāpēc zaudējumu apmērs nav pamatots. Lūdz prasību noraidīt (lietas lapas 63-67).

Prasītājas pārstāvis tiesas sēdē prasību uzturēja pilnīgi uz prasības pieteikumā norādītiem pamatiem. Papildus norādīja, ka prasītāja rīkojas pēc kompensācijas principa, līdz ar to prasītāja nav ieinteresēta noteikt lielāku izmaksājamās atlīdzības summu. Lūdza prasību apmierināt.

Atbildētājas pārstāve tiesas sēdē prasību neatzina uz paskaidrojumos norādītiem pamatiem. Papildus paskaidroja, ka applūšana notika, kad bija atkusnis un caurules nespēja novadīt lielo ūdens daudzumu. Ūdens noplūdes dienā neviens dzīvokli neapsekoja, tāpēc nav skaidrs apliešanas iemesls. Norādīja uz apdrošināšanas noteikumu 2.2.1.7.punktu, kur noteikts, ka netiek apdrošinātas nepiestiprinātas grīdas, bet šajā gadījumā noliets tika laminēts, kas nebija pakļauts apdrošināšanai. Norādīja, ka abos aktos atšķiras bojātās platības. Tā kā zaudējumu aprēkinā iekļauts laminēts un bojātās platības atšķiras abos aktos, uzskata, ka zaudējumu aprēkins nav pierādīts un nav pamatots. Lai arī atbildētājas aktā norādīts, ka apliešanas cēlonis ir bijis caurules plīsums, tas ir bijis atbildētājas pieņēmums. Uzskata, ka atbildētāja var mainīt savu viedokli, izvērtējot pierādījumus. Personas, kas parakstīja aktu, nav eksperti, tāpēc varēja kļūdīties. Lūdza prasību noraidīt.

Tiesa, uzklausījusi pušu paskaidrojumus tiesas sēdē, pārbaudījusi un novērtējusi lietā esošos pierādījumus, atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Lietā nav strīda, ka atbildētāja apsaimnieko dzīvojamo māju /adrese/ un dzīvokli Nr.125, kas pieder /pers. C/, bija apdrošinājusi prasītāja (lietas lapa 10).

Apdrošinātā persona iesniegusi prasītājai atlīdzības pieteikumu par dzīvoklim nodarītajiem bojājumiem, kur norādījis, ka 2012.gada 25.decembrī plkst. 17.00 bēniņos plīsa caurule un tika appludināts viņa dzīvoklis. Apliešanas rezultātā bojāta istaba-sienas, griesti, grīda, elektroinstalācija, virtuve-sienas, griesti, grīda, elektroinstalācija, priekšnams-grīda (lietas lapas 29-30).

Atbildētāja 2013.gada 29.janvārī sastādījusi aktu Nr.14-26/1334 par konstatētajiem bojājumiem, kur norādīts, ka istabā bojātas sienas un griesti, virtuvē-sienas, griesti un grīda, koridorā-laminēts. Konstatēts, ka nepieciešams 10 kv.m sienu, 6,1 kv.m griestu un 6 kv.m grīdas remonts. Bojājumi radušies sakarā ar dzīvojamās mājas ūdensvada un kanalizācijas sistēmas bojājumiem: lietus kanalizācijas posma caurules plīsuma dēļ notika lietus ūdens noplūde. Norādīti veiktie remontdarbi: bēniņu telpā tika veikts lietus kanalizācijas caurules posma remonts. Aktu parakstījis atbildētājas iecirkņa vadītājs, divi pārstāvji un apdrošinātā persona (lietas lapa 32).

2012.gada 28.decembrī prasītāja apsekojusi aplieto dzīvokli un konstatējusi, ka pēc dzīvokļa īpašnieka teiktā 2012.gada 25.decembrī ar atkušņa iestāšanos no bēniņu stāva sācis tecēt ūdens. Bojāts ir: koridora griesti un grīda, kur redzami notecējumi un uzbriedis laminēts; virtuves griesti, sienas un grīda, kur redzams, ka ūdens satecējis zem tapetēm, uzbriedis laminēts; istabas griesti un sienas, kur redzams, ka satecējis zem tapetēm un redzami notecējumi (lietas lapa 33).

Mihails Murāns, kuram izdots Latvijas būvinženeru savienības sertifikāts, sastādījis dzīvokļa remonta tāmi par kopējo summu Ls 1162,43, jeb 1653,99 *euro*.

Prasītāja izmaksājusi apdrošinātajai personai apdrošināšanas atlīdzību Ls 771,17, jeb 1097,28 *euro* (lietas lapas 36,37).

Lietā ir strīds par to, vai prasītājai ir radušies zaudējumi atbildētājas vainas dēļ un vai zuadējumu apmērs ir novērtēts atbilstoši likumam un faktiskajiem apstākļiem.

Saskaņā ar Civillikuma 1775.pantu katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Civillikuma 1779.pants paredz, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību ir nodarījis.

Līdz ar to tiesai jānoskaidro, vai prasītājai radušies zaudējumi ir nodarīti ar atbildētājas vainojamu darbību vai bezdarbību.

Lietā nav strīda, ka salietais dzīvoklis atrodas pēdējā stāvā un virs tā ir bēniņi.

Prasītāja sagatavojusi izdruku no ieterneta vietnes https://lv.wikipedia.org/wiki/2012._gada_laikapst%C4%81k%C4%BCi_Latvij%C4%81, no kā redzams, ka 2012.gada 25.decembrī Latvijā iestājās atkusnis. Naktī visaukstākais, −14 grādi, bija Latvijas galējos austrumos — Rēzeknē, Alūksnē un Gulbenē, valsts rietumos - Liepājā, Rucavā — nakts bija virs nulles grādu atzīmes, un gaisa temperatūra sasniegusi +1, +2 grādus. Tai pat laikā citā Latvijas rietumpuses pilsētā — Ventspilī — naktī bija −9 grādu auksts. No rīta temperatūra visā Latvijas rietumdaļā jau bija plusos, bet austrumos vēl bija nelieli mīnusi: Daugavpilī −4 grādi, Rēzeknē, Ludzā −5 grādi. Dienā Latvijā tika novērotas stipras vēja brāzmas, vietām sasniedzot līdz pat 20 m/s. Visstiprākais vējš bija Ventspilī, brāzmām sasniedzot 20 m/s, un Liepājā — līdz pat 17 m/s. Savukārt Vidzemes jūrmalā vējš nebija tik stiprs. Ainažos vēja brāzmas sasniedz 15, bet Skultē — 12 m/s. Stiprs vējš bija arī Rīgā — līdz pat 14 m/s. Gaisa temperatūra Rīgā paaugstinājās līdz +4,4 grādiem, kas tikai par 2,0 grādiem atpalika no šīs dienas absolūtā maksimuma, kas tika uzstādīts 1977.gadā (lietas lapas 38-50).

Līdz ar to tiesa, pamatojoties uz atbildētājas darbinieku sastādīto aktu, apdrošinātās personas novērojumiem, kas fiksēti viņa iesniegumā prasītājai un informāciju par laikapstākļiem 2012.gada 25.decembrī, ievērojot, ka atbildētājas pārstāve arī atzina, ka bija atkusnis, secina, ka 2012.gada 25.decembrī bija atkusnis.

Prasītājas darbinieki atzina, ka bojājumi apdrošinātās personas dzīvoklī radušies sakarā ar dzīvojamās mājas ūdensvada un kanalizācijas sistēmas bojājumiem, jo lietus kanalizācijas posma caurules plīsuma dēļ notika lietus ūdens noplūde.

Atbildētāja iebilda, ka ūdens noplūdes cēlonis lietā nav noskaidrots.

Tiesa tam nepiekrīt, jo pašas atbildētājas darbinieki, kas ir bijuši aplietajā dzīvoklī, ir konstatējuši apliešanas cēloni, kā arī norādījuši, ka ir veikts atbilstošs remonts. Arī prasītājas pārstāvis ir bijis dzīvoklī un fiksējis tajā esošo stāvokli, kas gandrīz pilnīgi atbilst tam, ko ir fiksējuši atbildētājas darbinieki. Atbildētājas iebildumi par to, ka abos aktos bojājumi nesakrīt, tiesas ieskatā nav pietiekams pamats, lai apšaubītu apliešanas cēloni, jo abi akti sastādīti apmēram ar viena mēneša starpību un šajā laika posmā situācija dzīvoklī varēja mainīties.

Līdz ar to atbildētājas iebildumi nav pamatoti ar pārbaudāmiem apstākļiem.

Tiesa izdara secinājumu, ka lietus kanalizācijas posma caurules plīsuma dēļ atkusnī, kad palielinājās novadāmā ūdens daudzums, notika lietus ūdens noplūde.

Tāpēc ir noskaidrojams, kāpēc notekcaurule plīsa.

Dzīvokļa īpašuma likuma 4.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka kopīpašumā esošajā daļā ietilpst dzīvojamās mājas un tās ārtelpu (galeriju, balkonu, lodžiju, terašu) ārējās norobežojošās konstrukcijas (tai skaitā sienas, arhitektūras elementi, jumts, koplietošanas telpu logi un durvis, arī ārdurvis), iekšējās slodzi nesošās konstrukcijas (tai skaitā nesošās sienas un kolonnas, kā arī atsevišķos īpašumus norobežojošās sienas), starpstāvu pārsegumi (tai skaitā siltuma un skaņas izolācijas slāņi), koplietošanas telpas (tai skaitā bēniņi, kāpņu telpas, pagrabtelpas), kā arī dzīvojamo māju apkalpojošās inženierkomunikāciju sistēmas, iekārtas un citi ar dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistīti funkcionāli nedalāmi elementi, kas nepieder pie atsevišķā īpašuma (tai skaitā atsevišķā īpašuma robežās esošie sildelementi, ja to funkcionālā darbība ir atkarīga no kopīpašumā esošajām inženierkomunikācijām), līdz ar ko tiesa secina, ka notekcaurules kā dzīvojamo māju apkalpojošās inženierkomunikāciju sistēmas elements un bēniņi ir visu dzīvokļu īpašnieku kopīpašums.

Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 6.panta otrās daļas 1.punkta a) un d)apakšpunkts paredz, ka obligāti veicamās pārvaldīšanas darbības ir dzīvojamās mājas sanitārā apkope un dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un komunikāciju apsekošana, tehniskā apkope un kārtējais remonts.

2010.gada 28.septembra Ministru kabineta noteikumu Nr.907 "Noteikumi par dzīvojamās mājas apsekošanu, tehnisko apkopi, kārtējo remontu un energoefektivitātes minimālajam prasībām" 3.punkts nosaka, ka dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju tehnisko stāvokli nosaka vizuālajā pārbaudē. Pārbaudes faktu fiksē dzīvojamās mājas apsekošanas reģistrācijas žurnālā.

Noteikumu 3.1.punkts nosaka, ka dzīvokļu īpašumos sadalītā dzīvojamā mājā pārvaldnieks kopīpašuma daļā ietilpstošo iekārtu un inženierkomunikāciju daļas, kas atrodas atsevišķos īpašumos, vizuāli pārbauda pārvaldīšanas līgumā noteiktajā kārtībā. Ja dzīvokļa īpašnieks pārvaldniekam nenodrošina iespēju veikt vizuālo pārbaudi, minēto faktu fiksē dzīvojamās mājas apsekošanas reģistrācijas žurnālā.

Noteikumu 6.punkts nosaka, ka dzīvojamās mājas, tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju tehnisko apkopi, vizuālo pārbaudi, tehnisko apsekošanu un bojājumu novēršanu nodrošina dzīvojamās mājas pārvaldītājs.

Noteikumu 11.3.5.punkts nosaka, ka dzīvojamās mājas un tai piederīgo ēku pamatkonstrukciju profilaktiskās apsekošanas ietvaros reizi gadā tiek veiktas šādas darbības: jumta un jumta pārkares vizuālā pārbaude: ūdensnoteku tīrībai.

Noteikumu 14.punkts nosaka, ka papildus šo noteikumu 10., 11., 12., 13. un 13.1 punktā minētajām pārbaudēm vizuālo pārbaudi veic arī pēc vētrām, plūdiem, spēcīgiem nokrišņiem un citām dabas stihijām, kas var radīt dzīvojamās mājas un tajā esošo iekārtu un inženierkomunikāciju bojājumus, kā arī pēc avārijas situācijām, kas var radīt apdraudējumu.

Atbildētāja ir iesniegusi darba norīkojuma kopiju, no kā redzams, ka 2012.gada 17.decembrī mājā /adrese/ bijis pasūtījums veikt jumta ūdens noteku un lietus kanalizācijas apsekošanu un tīrīšanu (lietas lapa 81).

Novērtējusi šo aktu, tiesa secina, ka akts nesatur informāciju, kas var apliecināt, ka plānotais darbs patiešām ir veikts, jo nav norādīts, kad darbs ir veikts un to ir parakstījusi persona, kuras identitāti pēc paraksta vien nav iespējams noskaidrot. Turklāt, tiesa atzīst, ka dokuments, kas nosaukts par darba norīkojumu, neapliecina darba izpildi.

Ievērojot minēto, tiesa secina, ka prasītāja ir pierādījusi savu apgalvojumu, ka atbildētāja ir pieļāvusi bezdarbību, nesekojot komunikāciju tehniskajam stāvoklim atbilstoši normatīvajā aktā paredzētajam un tas ir bijis par cēloni caurules posma plīsumam.

Atbildētāja apstrīd zaudējumu apmēru, norādot, ka pušu sastādītajos dokumentos atšķiras bojājumi, kā arī prasītāja ir izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību par sabojātu laminātu, ko tai izmaksāt mebija pamata.

Tiesa uzskata, ka fakts, ka pušu sastādītajos dokumentos dzīvokļa bojājumi nesakrīt, nav pietiekams pamats, lai apšaubītu zaudējumu esamību, jo abi dokumenti sastādīti apmēram ar viena mēneša starpību un šajā laika posmā situācija dzīvoklī varēja mainīties.

Atbildētāja atsaucas uz apdrošināšanas noteikumu 2.2.1.7.punktu, kur noteikts, ka, apdrošinot apdrošināšanas objektu, netiek apdrošināti grīdas pārklājumi, kas nav stacionāri piestiprināti (piemēram, pielīmēti, pieskrūvēti).

Novērtējusi faktu, ka grīdas segums ir laminats, tiesa secina, ka konkrētajā situācijā tas kalpo kā stacionārs grīdas segums, pie tam, atbildētājai par

laminātu ir bijis zināms, izmaksājot apdrošinašānas atlīdzību.

Tā kā likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 35.pants paredz, ka apdrošināšanā pret zaudējumiem un bojājumiem un civiltiesiskās atbildības apdrošināšanā zaudējumus atlīdzina pēc kompensācijas principa un izmaksātā apdrošināšanas atlīdzība nevar pārsniegt apdrošinātajam apdrošināšanas gadījumā radītos zaudējumus, tiesa secina, ka prasītāja ir rīkojusies pamatoti, izmaksājot apdrošinašānas atlīdzību par sabojāto laminăta grīdu.

Tiesa atzīst, ka apdrošinātāja, tas ir, prasītājas kompetencē ir izvērtēt, vai izmaksājamā summa atbilst zaudējumu apmēram. Tā kā prasītāja ir izvērtējusi pieprasīto summu un zaudējumu apjomu, tiesa atzīst, ka apšaubīt zaudējumu aprēķinu nav likumīga pamata apstākļos, kad lietā ir pierādījumi, ka dzīvoklis tika apliets.

Likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmā daļa paredz, ka apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem, izņemot gadījumus, kad ir nodarīts kaitējums personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim. Šis izņēmums nav spēkā, ja apdrošināšanas līgumā ir paredzēts piemērot kompensācijas principu.

Tiesa atzīst, ka šajā lietā ir piemērojama citētā likuma norma, jo prasītāja ir izmaksājusi apdrošināšanas atlīdzību.

Tā kā tiesa atzīst, ka atbildētāja ir nodarījusi prasītājai zaudējumus, tas ir, ir konstatēta atbildētājas vainojama bezdarbība, zaudējumu apmērs un cēloņsakarība starp tiem, prasība ir pielnībā apmnierināma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājai nosakāmas tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no zaudējumu summas līdz sprieduma izpildei (izsolei).

Ceļot prasību, prasītāja ir samaksājusi valsts nodevu 164,59 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro* (lietas lapas 8,9).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu, šie izdevumi piedzenami no atbildētājas par labu prasītājai.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]panta pirmo daļu atbildētājai nosakāmas 10 dienas no sprieduma stāšanās likumā spēkā labprātīgai sprieduma izpildei.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8, 92.-97., 189.-193.pantu, 195.un 204.[1] pantu, tiesa

n o s p r i e d a:

apmierināt prasību.

Piedzīt no SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" par labu Swedbank P&C Insurance AS zaudējumus 1097,28 *euro*, valsts nodevu 164,59 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 4,70 *euro*, kopā 1266,57 *euro*.

Atzīt Swedbank P&C Insurance AS tiesības saņemt no SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai) likumiskos 6 procentus no 1097,28 *euro*.

Sprieduma labprātīgas izpildes termiņu SIA "Rīgas namu pārvaldnieks" noteikt 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Civilprocesa likuma 440.[2]pantā paredzētajos gadījumos Rīgas apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesā.

Pilna sprieduma pieejamības diena tiek noteikta 2016.gada 21.martā.

Tiesnese G.Sokolova